No. 1283 Zaterdag 1 Augustus 1908. 25ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1— 7 regels f0,50, voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10,— pa anja.
Un numero sol fl. 0,15.
Anuncio di 1 te 7 regel f0,50, cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 31 Juli.

DIPLOMATIEKE BETREKKING MET VENEZUELA *niet* afgebroken, maar ???

Wij leven snel, verbazend snel. Wat is er in acht dagen tijds in het anders zoo kalme, vreedzame Curaçao veel, en van gewicht en beteekenis, afgespeeld! Welk een tegenstelling tusschen onzen toestand heden en dien van acht dagen geleden! Er heeft een algeheele omkeer plaats gehad.

Moesten wij verleden week melden, dat de Heer LÓPEZ als Consul erkend was en toegelaten door Hare Majesteit, onze geëerbiedigde Koningin, terwijl de President van Venezuela den Minister-resident van Hare Majesteit grof de deur had gewezen en het land had uitgezet, heden kunnen wij ons verheugen over het vertrek van den Heer LÓPEZ, en mogen wij wijzen op verblijdende teekenen door het Moederland ons gegeven, teekenen, die ons vertrouwen in de Nederlandsche Regeering verlevendigen, onze bewogen gemoederen aanmanend tot kalmte en rust.

Maandagmorgen vertelden geloofwaardige personen, dat de Nederlandsche Regeering de diplomatieke betrekking met Venezuela had afgebroken. In de woelige drukte, welke wij doorleefden, is aan dit bericht onmiddellijk geloof gehecht. Van den langzamen, voorzichtigen gang der Diplomatie begrijpen wij, die er buiten staan, zeer weinig. We vonden het zoo natuurlijk, dat aan onzen gespannen toestand hier de gespannen verhouding tusschen Nederland en Venezuela beantwoordde.

Toen de gemoederen een weinig bedaarden, begon men te onderzoeken naar de herkomst van het bericht. Het scheen uit de lucht te zijn gevallen en door een of ander te zijn gegrepen en rond gestrooid. Niemand wist man en paard te noemen. Hier en daar werd dus met reden aan de waarheid van het bericht getwijfeld.

Omdat wij de volle zekerheid omtrent dit bericht allernoodzakelijkst achtten, begaven wij ons naar den Hoogedelgestrengen Heer Gouverneur der Kolonie. Z. H. E. G. was zoo welwillend ons mede te deelen, dat het Bestuur geen enkel bericht over het afbreken der betrekkingen ontvangen heeft. Het is niet aan te nemen, dat het Bestuur der Kolonie onkundig zou zijn gelaten van het afbreken der betrekkingen met Venezuela, wanneer het werkelijk plaats had gehad. Wij moeten dus besluiten, dat het bericht, wat ook in sommige Koloniale bladen reeds circuleerde, allen grond mist.

De diplomatieke betrekkingen met Venezuela zijn *nog niet* afgebroken, maar een ieder begrijpt, dat de verhouding tusschen Nederland en Venezuela desniettemin sterk gespannen is.

Dit kan men afleiden uit het officieel bericht, wat het Bestuur onmiddelijk heeft laten bekend maken: Op verzoek van den Minister-resident der Nederlanden heeft de Duitsche Gezant te Caracas zich belast *met de behartiging der belangen van Nederlandsche onderdanen in Venezuela.*"

De onderstreeping is van ons, om de volle aandacht onzer Lezers voor deze laatste woorden te vragen. Volgens onze persoonlijke opvatting geven wij daaraan den volgenden uitleg. De Duitsche Gezant treedt niet op als tijdelijk tusschenpersoon tusschen Nederland en Venezuela, om de loopende zaken af te wikkelen, maar beperkt zich uitsluitend en alleen tot het behartigen der belangen van Nederlandsche onderdanen in Venezuela. Wij meenen daaruit te mogen [illegible], dat de betrekkingen wel niet zijn afgebroken, maar dat er toch geen verbinding meer bestaat tusschen beide landen; daar is een gaping ontstaan, een kloof. *De betrekkingen zijn geschorst.*

Zóó uitgelegd begrijpen wij ook, hoe het bericht in de wereld kwam, dat de betrekkingen met Venezuela waren afgebroken.

Het is verder reeds van algemeene bekendheid, dat de Heer DE REUS uit Nederland bericht ontving, zoo spoedig mogelijk naar Den Haag te komen. Men neemt daar de zaken dus ernstig genoeg op. En al gaat sommigen de Hollandsche haast nog wat langzaam, men bedenke toch ook, dat een paar oorlogsschepen, zoo maar niet in een paar dagen, geproviandeerd en bemand zijn en klaar gemaakt voor een reis, die misschien maanden kan duren. Hoeveel tijd eischen de diplomatieke besprekingen niet, alvorens Nederland te weten kan komen, wat het zelf doen kan en mag, wat andere mogendheden, die ook bij de zaak betrokken zijn, voor plannen hebben? Men schenke de Regeering zijn volle vertrouwen.

Ook wilde de Heer Gouverneur ons wel mededeelen, dat de Nederlandsche Regeering overvloedige blijken geeft van buitengewone waakzaamheid. In de laatste dagen vooral werden zeer uitvoerige telegrammen tusschen Nederland en Curaçao gewisseld.

Een kalm, rustig vertrouwen in de toekomst moet thans de gemoederen bedaren. Ons Moederland heeft uit de verte duidelijk verstaanbare teekenen gegeven, dat het onzen toestand begrijpt.

Nederland liet, met het oog op Venezuela, nimmer Curaçao onbeschermd, ook niet in de meest gewone omstandigheden, als alles in vrede was en rust; nu de toestand gespannen is, zal het zeker zorgen ons nog krachtiger te beschermen en vollediger te dekken tegen iedere schade.

Daarvan waren wij reeds ten volle overtuigd, maar werd in die overtuiging nog bevestigd door het kabelbericht, gisteren hier ontvangen uit den Haag, dat last was gegeven den kruiser *Jacob van Heemskerck* onverwijld gereed te maken tot vertrek naar de Caraïbische Zee.

Ons volk kan thans weer rustig zijn en zich weer gedwee en verdraagzaam toonen als voorheen. Hoe waardig had het zich tot dusverre gedragen! Kalm bleef het en geduldig bij al het sarren en plagen. Dagelijks trachtte de Heer LOPEZ ons opnieuw te verbitteren door telkens opnieuw het [illegible] overscheping in het *Diario* te laten afdrukken, door zonder ophouden tot walgens toe President CASTRO zoo hoog mogelijk te verheffen, neen, te vergoden, en zich niet te ontzien schimpscheuten te richten op Curaçao en zijn bevolking.

Ons volk verdroeg dat alles. Nimmer geschiedde den Heer LOPEZ, noch den uitgever van het *Diario* het minste leed. En dat, terwijl door toedoen van dezen Consul honderden stoere kerels reeds maanden werkloos rondliepen. En dat, terwijl telkens onzen handel en scheepvaart nieuwe slagen werden toegebracht, de Nederlandsche schepen op zee werden bemoeilijkt, de Curaçaosche schepelingen gevangen werden genomen en allerslechtst behandeld door Venezolaansche beambten.

Ons volk werd hoogst ontevreden, verontwaardigd zelfs, maar verstoorde de orde niet.

Toen volgden snel achter elkander het bericht, dat het *exequatur* van den Heer LOPEZ verschenen was in het Staatsblad, en de Nederlandsche Minister-resident ruw was uitgezet uit Caracas. En terwijl de gemoederen door dit alles hevig opgewonden waren, kregen wij Zaterdagmiddag onder de oogen een pamflet, geschreven door een jongen Venezolaan, vol vernederende beleedigingen van ons volk, ons scheldend voor laf en zonder moed.

Dat klonk als een uitdaging. Een ieder voelde zijn handen jeuken om dat ventje eens een broekje aan te meten.

Zaterdagavond

keek menigeen, die in de Breede Straat de woning van de familie GRAMCKO voorbijging eens toornig naar boven, of de jongeheer ook te voorschijn wilde komen. Nu en dan klonk reeds een stem roepend naar boven om maar eens naar beneden te komen op de straat. Langzamerhand vormden zich groepjes van jongelieden, die het geval bespraken en zich natuurlijk gezamenlijk naar de woning van de familie GRAMCKO begaven. Onze jonge held liet zich wijselijk niet zien. Wel vertoonden zich een paar zijner vrienden op het balkon, wier houding uittartend werkte op de menigte. Men riep een van hen toe naar beneden te komen om in plaats van GRAMCKO te treden. Aan deze minder vriendelijke uitnoodiging werd natuurlijk geen gevolg gegeven. Ja, wat moest men nu doen? Op straat blijven staan, dat ging niet. Steenen gooien tegen de vensters hielp ook al niet. Dan een commissie uit de menigte gekozen en naar boven gezonden om voldoening te eischen voor de geschonden eer van het volk.

Niet zoodra begon men op het balkon de bedoeling der menigte te begrijpen, of men riep luide om hulp! en Politie!

Deze kwam en trachtte het volk te bedaren en te bewegen stil naar huis te gaan. Commandant APPEL toonde weder zijn groote tact om met het volk om te gaan. Maar, terwijl de pacificatie plaats had aan de voorzijde van het huis, wist een troepje jongelui zich stil te begeven naar den achterkant van het gebouw, forceerde daar de buitendeur en stormde naar boven. Gegil, geschreeuw van de inwoonsters, Moeder en Zuster van GRAMCKO. De politie ook naar boven aan de voorzijde. De delinquent, de schrijver van het beleedigende stuk, ontsnapt op het dak, terwijl Moeder en Zuster op de knieën vallen en om genade smeeken. De jongelui stellen haar gerust en deelen hun bedoeling mede, dat het hun alleen te doen is om terugtrekking en voldoening. Van de straat wordt naar den vluchteling op het dak met steenen en ledige fleschen geworpen. Eindelijk gelukt het hem heelhuids beneden te krijgen in de zaal. Sidderend en bevend van angst roept hij: Leve de Koningin! Terwijl een der indringers het Nederlandsche volkslied speelde op de piano, schrijft onze jonge held een verklaring, dat hij ten zeerste betreurt, al wat door zijn woorden was te weeg gebracht, welke woorden hij geheel en al terugtrok, en waarvoor hij volkomen voldoening wilde schenken. Na volledige onderteekening van dit stuk wordt hij naar het balkon geleid, waar hij smeekend het volk om vergiffenis vraagt.

Dank zij het kalme, bezadigde optreden der politie verliep dit relletje nu al heel spoedig, maar nu de opgepropte gemoederen zich eenmaal hadden gelucht en ontspannen, was men niet zoo spoedig tevreden met de afstraffing van dien vlasbaard.

Hoe onvoorzichtig het ook was en hoogst gevaarlijk voor de gevolgen, welke er uit hadden kunnen voortvloeien, het valt te verklaren, dat in die oogenblikken de naam van den Heer LOPEZ genoemd werd en tegelijkertijd het plan beraamd om naar diens huis te trekken, daar de jongeheer GRAMCKO in zijn angst verklaard had, dat de Heer LÓPEZ het beleedigende stuk in *El Avisador* geschreven had. De Procureur-generaal, die reeds vroeger was komen aansnellen om de gemoederen te bedaren, liep juist achter de heeren, die het anti-Lopez-betoog opwierpen. Zijn Edelgrootachtbare verhief onmiddelijk zijn stem en ontried zulk een betooging als uiterst onvoorzichtig. Maar reeds waren er een paar vooruitgesneld, reeds vloog een zwaar stuk lood in het huis van den Heer LOPEZ en begon men steenen op te stapelen en er mede te gooien, reeds klonken een paar revolverschoten als antwoord hierop. Opnieuw vertoonde zich de Procureur-generaal, Mr. NUIJENS, en wees op het gevaarlijk spel dat men speelde met het huis van een onschendbaren Consul aan te vallen. Gelukkig slaagde hij er in de menigte te bedaren en met zacht geweld uiteen te drijven. De Procureur ging het huis van den Consul binnen om hem de verzekering te geven, dat hij door het Nederlandsch Gouvernement beschermd zou worden, dat de Politie als het ware door het volk overrompeld was, en hij daarom betreuren moest, wat reeds was geschied, maar de noodige maatregelen had getroffen om verdere verstoring der rust en orde te

Feuilleton.

Deus Pacificus.

't Was den 1sten van Sprokkelmaand des jaars 1444. Akelig viel de zwarte nacht over Haarlems vesten neer, als zwanger van het bloedig moordplan, dat dien avond gesmeed was. De nachtwind loeide onheilspellend langs de verlaten straten en joeg den regen kletterend tegen vensters en glazen. Het uur der Metten was reeds lang van de nederige torens der kloosters geklept: maar overal zag men het ontstoken licht nog door de kruisbogen boven de gesloten vensters heenschijnen; holle stemmen drongen gedurig naar buiten, en 't was of men handbijlen en zinkroeren aanhoudend hoorde nederstooten. Geen slaap sloot dien nacht de oogen der poorters, en het rustleger bleef onaangeroerd: want de mannen waren druk aan den arbeid, om wapens te zuiveren en te scherpen. Tinnen kan en drinkkroes gingen herhaaldelijk rond, kleurden de door het nachtelijk waken reeds opgezette aangezichten met een vlammend rood en gaven eene vreeselijke uitdrukking aan het getier, dat allengs het vroeger gesprek verving. Men stampte ongeduldig op den steenen vloer, stak de gebalde vuist omhoog en sprak een vloek; terwijl de troostelooze vrouw, die vaak den bijna uitgedoofden haard kwam oprakelen, te vergeefs haar tranen plengde om 't broederbloed, dat stroomen ging, en uit de kamer verwezen werd, wanneer zij het waagde een verzoeningswoord te spreken. Dan wendde zij zich met tragen gang en snikkend heen, om in het duister binnenvertrek hare gepijnde ziel uit te storten, en van den gekruisten Heiland, wiens beeld daar aan den breeden schoorsteen hing, uitkomst en vrede te smeeken.....

De Kabeljauwschen van Amsterdam, verbitterd omdat ook de Hoekschen in de Vroedschap hunner stad hadden zitting gekregen, waren met de Waterlanders dien avond binnen Haarlem getrokken, om wraak te nemen over de nederlaag, die zij te Amsterdam geleden hadden. De Haarlemsche Heeren, waaronder zelfs Simon van Adrichem, de broeder des Burgemeesters, en vele ontevredenen, die het grauw hadden opgeruid, waren hun te gemoet getrokken; en allen hadden gezworen, dat geen Hoeksche in Haarlem den volgenden dag zijn hoofd zou te rusten leggen.

Maar de woede der Kabeljauwschen was te buitensporig, de overwinning, die zij zich zelven beloofden, te zeker, dan dat het gesmeed verraad kon verborgen blijven. Het reeds opgewekt vermoeden werd weldra bij de Hoekschen versterkt en bevestigd, en in den laten avond was de Burgemeester Claes van Adrichem reeds met 't gansche opzet bekend. In aller ijl ontbood hij den Slotvoogd, de Vroedschap en de Dekens der gilden, die hij als de zijnen kende, bij zich, schetste hun in mannelijke taal het lot, dat Haarlem wachtte, en den plicht, die allen tot verdediging riep. Als 't geloei van een getergden stier ging in die vergadering een bloedkreet op: allen verbonden zich met eede tot verdediging en wraak, en togen ijlings naar huis, om wapenen te halen. De vroege ochtendstond moest allen welgewapend met hun manschappen op 't Zand (De Markt) vinden, en geen winkel, geen werkplaats mocht zich openen, vóór de Kabeljauwschen waren verdreven of afgemaakt.

Langzaam klom de ochtend, als kwam hij noode den gruwel beschijnen, die binnen Haarlem ging gepleegd worden. De lucht was grauw en zwaar, en een aanhoudende slagregen viel nijdig neer. Maar de haat is machtiger dan de elementen der natuur!...... De strijders wachten vol ongeduld naar het besproken uur en wijzen met woestheid de liefkozingen af der vrouw, die zij anders toch liefhebben, die hare kinderen heeft gewekt, om hen door de tranen dier kleinen te bewegen toch niet ten strijde uit te gaan. De grijze vader drukt de hand zijns zoons, gebiedt hem moed en dapperheid te toonen, maar bezweert hem tevens het bloed te sparen eens broeders, die den vorigen avond de ouderlijke woning heeft verlaten om bij den vijand zich te scharen; de oude moeder en weenende zusters hangen hem om den hals en laten niet af om hem van het vreeselijke wraakplan af te trekken. Doch alles te vergeefs. Een ieder meent, dat het recht aan zijne zijde staat en dat dure plicht hem naar het slachtperk roept. Hij scheurt zich los, stoot alles van zich af, en spoedt zich welgewapend naar de afgesproken verzamelplaats.

De aangrenzende straten spuwen aanhoudend gewapende Hoekschen op de Markt, die, als de zandkorrels door een dwarrelwind omgevoerd, door elkander woelen; de Dekens regelen de mannen hunner gilden, en de Hoplieden bereiden alles tot den slag. Van de Barteljorisstraat tot het Gat van de Houtstraat hadden de stielen der Weverij zich uitgespreid, als de kern van het leger en bestemd om het stadhuis te bezetten, waar de Burgermeester met een gedeelte der Vroedschap reeds vergaderd was. Van de Smeedstraat af vormden de Volders en Smeden, met zware ijzeren knotsen en hamers gewapend, eene onstuimige schaar; terwijl de Schippers, Brouwers, Metselaars, en de overige kleine gilden aan de Overzijde langs de Vleeschhal hadden post gevat. De Deken van het Weversgild, weleer zoo machtig en rijk in Haarlem, was van rechtswege het hoofd der vereenigde Ambachten en vloog door de opgewondene gelederen, een groot slagzwaard boven het hoofd zwaaiende, om allen tot moed en getrouwheid aan te sporen.

,,'t Geldt uw eigen behoud, mannen!"—sprak hij met bulderende stem—,,'t geldt het leven uwer vrouwen en kinderen, want ons is de dood gezworen. Zegt! zal Haarlem moeten zwichten voor dien hoop ellendelingen, die, omdat zij Amsterdam niet konden bemachtigen, onze goede stad willen vernielen? Kennen wij ze niet, die ons verlaten hebben, omdat zij door hun zwelgen en luieren in berooiden staat zich bevinden, en nu zich met onze verdiende penningen willen verrijken? Zullen de Gilden niet voor hunne haardsteden en hunne goede stad strijden? Ja, helaas! ik mis hier de Vleeschhouwers en Bakkers, die zich aan Simon van Adrichem verkocht hebben: maar in hun bloed zullen wij de smet afwasschen, die hunne trouweloosheid op onze Ambachten heeft geworpen. Ik zweer den dood aan de

voorkomen. Zijn huis zou den geheelen nacht beschermd worden door een wacht.

Des nachts bleef alles verder rustig.

Zondag.

In den vroegen ochtend was het wel te zien, dat er 's avonds te voren iets bizonders had plaats gehad. Overal groepjes menschen druk pratende over de relletjes van Zaterdagavond. Maar meer dan praten, deden die menschen niet. De orde bleef gehandhaafd, de rust was hersteld.

Tegen half tien deed de Heer LOPEZ iets wat hoogst onvoorzichtig was, maar misschien met opzet door hem gewild om het volk te plagen, op te winden en als uit te dagen. Zonder militair geleide verlïet hij zijn huis om zich naar zijn kantoor te begeven, dat gelegen is aan de andere zijde der haven. Bij de brug gekomen werd hij opgemerkt, uitgejouwd en gevolgd door verschillende personen, die steeds maar in aantal toenamen.

Vlak tegenover de Emmabrug ligt het kantoor der Heeren RIVAS, FENSOHN & C°., agenten der *Red* „*D*" lijn. Daar vluchtte de heer LÓPEZ in. Juist keerde de Procureur-Generaal terug van een conferentie met den Heer Gouverneur en zag de menigte aandringen en opstuwen tot een ontelbare massa. In vereeniging met den Advocaat-Generaal, de Heer L. VAN DER VEEN ZEPPENFELDT, werd beproefd de menigte te bedaren, ook verschillende ambtenaren, alsmede Kapitein VON HOMBRACHT en de officieren steunden hen in dit edel pogen. Maar het volk ging niet heen en scheen niet te willen luisteren. Toen werd machtiging gevraagd om den Consul een militair escorte te verleenen, opdat hij niet gehinderd zou worden, als hij zich naar zijn kantoor wilde begeven, of naar huis terugkeeren.

Onmiddelijk werd hem het militair escorte verleend. Op het Consulaat aangekomen zag hij, dat het Venezolaansch Wapenschild was verdwenen; dit was echter niet afgerukt, en verbrijzeld, zooals men algemeen vertelde, maar van te voren door een Venezolaan afgenomen en in huis bewaard. Intusschen hadden zich eenige burgers vereenigd om gezamenlijk naar den Gouverneur te gaan en te eischen, dat de Consul van Venezuela binnen 2 × 24 uren het eiland zou verlaten. De Gouverneur ontving de heeren, wees hun op het onmogelijke van hun eisch en verwees hen verder naar den Procureur-generaal. Deze legde uit, dat nooit of nimmer het Gouvernement den Heer LOPEZ kon gelasten 't eiland te verlaten. Z. H. E. A. wees met kalmte op den hoogen ernst van het oogenblik en verzocht den heeren al hun invloed te willen gebruiken om het volk kalm te houden en zich steeds te blijven gedragen als een beschaafde natie, die de vrijheid en den eigendom van vreemdelingen weet te eerbiedigen en dit te meer als deze vreemdelingen consuls waren. Ten slotte deelde de Procureur mede, dat het volk toch tevreden kon zijn, want al kon aan den eisch om uitzetting van den consul niet worden voldaan, de consul zelf had uit eigen beweging reeds besloten om vrijwillig heen te gaan en te vertrekken nog dezen zelfden middag met de *Maracaibo*.

Een gejuich steeg op uit de menigte, toen deze laatste tijding werd bekend gemaakt.

Onder al deze bedrijven roerde de politie zich duchtig, maar kreeg het te zwaar; de troepen van het garnizoen moesten te hulp schieten.

De Advocaat-generaal geleidde een peleton soldaten naar het huis van den heer LOPEZ straten en stegen, waar hij langs moest komen werden afgezet, de brug opengedraaid om de beide stadsdeelen te scheiden en zoo meerder oploop van volk te voorkomen. Toen werd de Consul onder militair geleide in een pontje naar de overkant gebracht en kon ongehinderd zijn huis bereiken.

Ook de jonge GRAMCKO werd op straat door politie beschermd.

Het bleef nu woelig en druk op straat, soldaten en politie hadden het hard te verantwoorden.

Toen de *Maracaibo* binnenliep werd al aanstonds aanstalten gemaakt den Consul en zijn familie daarheen te geleiden. Terwijl alles gedaan werd om het volk op een afstand te houden en zelfs te misleiden, door hen in den waan te brengen, dat de Consul over de brug naar boord zou gaan, begeleidde Mr. NUIJENS Mevr. LOPEZ, terwijl de Consul met de kinderen onmiddelijk volgde, naar het poortje wat toegang geeft naar de werf van de *Red* „*D*", sloot dit onmiddelijk achter hen en ging in een pontje naar de Overzijde waar de *Maracaibo* gemeerd lag. Dat schip was nu het attractiepunt der menigte, waarachter de soldaten zich opstelden. Ook op het schip zelf werd streng gewaakt om alle wanorde te voorkomen.

Ongedeerd kwam ook de jonge GRAMCKO aan boord, alsmede alle goederen van den Consul.

Eindelijk tegen vijven, daar begon de *Maracaibo* te fluiten, wat met gejuich door het volk begroet werd. Een kwartier later stoomde het schip uit onder hevig lawaai der menigte.

Een zucht van verlichting zal wel door velen geslaakt zijn. Niet slechts, dat de gehate consul het eiland eindelijk had verlaten, maar ook dat al die relletjes van Zaterdag en Zondag zonder ongelukken waren afgeloopen.

Wanneer in Nederland de Politie optreedt, met stok of sabel een charche maakt, de Huzaren met hun paarden het volk achteruitdringen, of de soldaten met de bajonet dreigend voorwaarts rukken, begrijpt 't volk die manoeuvres. Zoo aldaar de deelnemers aan een betooging, of aan een opstootje soms al niet bij persoonlijke ondervinding gevoelden, wat dat met geweld handhaven der orde beteekent, zij weten dit toch van anderen, of lazen het meermalen in de couranten. Krachtdadig optreden van het Gezag behoort in Europa, in ons Moederland zelf helaas, niet, zooals op het vreedzame Curaçao, tot de hooge uitzonderingen. Hier kennen wij, Goddank, geen opstootjes, waarbij de orde met geweld moet worden gehandhaafd. Ons volk is gedwee en luistert gaarne naar een zacht woord, maar wordt juist koppig en onhandelbaar bij barsch optreden, of ruwe behandeling.

Wij kunnen de vrees maar niet onderdrukken, dat het woedend zou worden in plaats van te gehoorzamen, als de blanke wapenen op hen gericht worden, het begrijpt zelfs niet den hoogen ernst van een driewerf herhaalde sommatie om te gehoorzamen.

Nu ligt het zoo voor de hand, dat, wanneer een groote massa volks door weinig politie-agenten, of manschappen, in bedwang moet worden gehouden, de handhavers van het gezag hun kalmte spoedig kunnen verliezen en, dat hardhandiger opgetreden wordt dan wel noodig en dienstig is, vooral het karakter van ons volk in aanmerking genomen.

Wij kunnen daarom de groote tact der Autoriteiten niet genoeg prijzen, dat zij door kalme bezadigheid de orde hebben gehandhaafd en ongelukken hebben weten te voorkomen.

Ook aan verschillende burgers mag een woord van lof niet worden onthouden. Zij hebben met zeer veel voorzichtigheid het volk teruggehouden van grooter ongeregeldheden en hebben het meermalen gewezen op de groote verantwoordelijkheid 'van daden, welke zij in den zin hadden, maar nu niet uitvoerden.

Alles wat Zaterdag en Zondag is geschied, was een spontane uiting van de bevolking, geheel natuurlijk ontstaan en verloopen. Niets was van te voren beraamd, of afgesproken. Alles is dus van zelf, op het oogenblik dat het geschiedde, gekomen. Het was geen complot, geen opstand, maar een natuurlijke opwelling uit een overkropt gemoed.

Goedkeuren mogen wij het niet, maar vinden het daarom wel verklaarbaar, nu het toch eenmaal is geschied.

Het volk, reeds overspannen en hoogst ontevreden, werd als gesard en uitgedaagd ten strijd. Meer en meer blijkt nu dat deze uitdaging een heilloos overlegd plan is geweest.

Zoowel de Heer LOPEZ, als GRAMCKO waren reisvaardig en gereed dien dag te vertrekken. Officieel ondervraagd, heeft de Heer LOPEZ ten sterkste ontkend het stuk in *El Avisador* geschreven te hebben, ook GRAMCKO heeft zijn verklaring, dat de Heer LOPEZ het gedaan had, later teruggetrokken. Maar dat er afspraak was tusschen deze twee Heeren, en met opzet het stuk 5 Juli geteekend, te Pto. Cabello den 22sten eerst verscheen, zoodat het net nog even hier bekend kon worden vóór hun vastgesteld vertrek op 26 Juli, zie, dat zouden wij nu zoo heel onwaarschijnlijk niet vinden.

Het is hun echter leelijk bekomen. Al is hun persoonlijk geen leed geschied, zij hebben angst genoeg uitgestaan en zullen meermalen spijt gehad hebben, dat zij hun plannetje nog niet wat langer hadden overlegd.

Hulde aan de Pers.

Daar stonden we nu werkelijk van te kijken! Wij ontvingen de uitnoodiging om in gezelschap van nog drie andere Persbroeders 's avonds in de zaal der „Club Curaçao" een betuiging van sympathie wel in ontvangst te willen komen nemen, een betuiging van sympathie voor de wijze, waarop wij van het begin af der tegenwoordige verwikkelingen de rechten der Kolonie hadden weten te verdedigen.

Zulk een eerediploma hadden we niet verwacht. En opnieuw begonnen we te lezen: „Het volk van Curaçao vol geestdrift en dankbaarheid voor de wijze, waarop" etc. Ja, 't stond er toch.

Al hadden we de volle overtuiging zulk een onderscheiding niet verdiend te hebben, wij meenden ons niet aan deze goed gemeende beleefdheid te mogen onttrekken en teekenden voor *gezien*.

's Avonds acht uur waren we present en met ons *El Imparcial* en *La Cruz*. Wij vernamen, dat de Heer C. D. MEYER zich wegens gezondheidstoestand had laten verontschuldigen.

We hadden heel wat vriendenhanden te drukken. Nadat de muziek een lustig stukje gespeeld had, als ouverture der plechtigheid, ging men naar de hoofdzaal der Sociëteit, alwaar het eerst van allen de Heer I. VAN LIER Ez., „als een der eerste belhamels", zooals hij zich zelf aandiende, het woord nam en de loftrompet stak. Wat de pers, niet gewoon geprezen te worden, stom van verbazing aanhoorde. Vooral trof ons en daarom konden wij dat zoo goed onthouden, want uit beleefdheid moest het reporterboekje in den zak blijven, vooral trof ons de duidelijke verklaring, dat wat Zaterdagavond en Zondag was geschied enkel en alleen gegolden had den persoon van den Heer LÓPEZ en den Jongeheer GRAMCKO, niet Venezuela, noch de Venezolanen. Ook deed het goed opnieuw te hooren gewagen van de groote aanhankelijkheid van Curaçao aan onze geliefde Souvereine, Koningin WILHELMINA, en van den eerbied en gehoorzaamheid aan Hare Vertegenwoordigers in de Kolonie.

Natuurlijk werd gedronken de gezondheid der Pers.

De Deken van het *Corps Journalistique*, de Heer H. M. PENSO, Redacteur van *El Imparcial*, antwoordde, ook uit naam zijner Collega's. Spreker wees er op, dat de Curaçaosche Pers niet anders dan haar plicht had gedaan en geen dank verdiende. Toch had deze onverwachte betuiging van sympathie de Journalisten aangenaam verrast, vooral omdat daardoor het bewijs werd geleverd, dat het Curaçaosche volk het eens is met de pers (of omgekeerd.) Dat geeft moed om met opgewektheid voort te gaan, in de overtuiging, dat er niet gezaaid wordt in dorren, onvruchtbaren grond. Met een dankbetuiging voor de zeldzame eer besloot de Heer PENSO zijn gevoelvolle rede.

Het onweer was nog niet van de lucht. Opnieuw zouden we plotseling in 't volle licht worden geplaatst door een toespraak van den Heer JOHAN HASETH, die optrad uit naam van het volk en dus ook de taal van het volk, het Papiamentsch, sprak. Kort, maar krachtig drukte hij zich uit, overvloeiend van dankbaarheid en bewondering.

Aan geestdriftig applaus ontbrak het den Sprekers niet, terwijl telkens de muziek inviel.

Met gezelligen kout werden onder vroolijke tonen van de muziek nog eenige oogenblikken doorgebracht.

De slotgedachte was, dat alleen op Curaçao, waar alles van den gewonen regel afwijkt, zulk een schitterende eereavond voor de Pers mogelijk was.

Dankend namen wij afscheid van de vrienden, terwijl de muziek het volkslied aanhief en ons het „Lang zullen zij leven"! nog nazond als een vriendelijk groet van het dankbare Curaçaosche Volk.

Kabeljauwschen! Leven de Hoekschen! Leve Haarlem!......" En als het loeien van een troep wilde woudstieren ging de kreet op: „Leve Haarlem! dood aan de Kabeljauwschen!"

En toen de bloedkreet aan gene zijde van 't Zandt langzaam wegstierf, klonk eensklaps een donderend geschreeuw als antwoord uit de verte den Hoekschen tegen. Daar kwam de Slotvoogd met een vaandel Speerknechten te paard in vollen draf de Sint Jansstraat uitgereden en deed de Markt nogmaals daveren van het wraakgeschreeuw. Ook de Burgemeester, de Vroedschap, en de Adellijke Heeren waren van het Stadhuis afgeklommen en verdeelden onderling het bevel der troepen, die, even als de paarden der Speermannen, trappelden van ongeduld, op het hooren van de alarmklok, die in den toren van het stadhuis begon te kleppen. Hun aangezichten waren afgrijselijk en gloeiden van het wraakvuur, dat uit de hijgende borst opsteeg en mond en neusgaten uitvloog; hunne oogen fonkelden in hunne diepe holen als glinsterwormen; wapenen van veelslachtig soort vlogen van de eene hand in de andere; en 't was een gedruisch als van een woelige zee, op 't oogenblik, dat den alles vernielenden orkaan voorafgaat.

Daar dagen eindelijk de Kabeljauwschen op: in ongeregelde drommen komen zij de Damstraat af, nog versterkt door vele Monnikendammers en andere Noord-Hollanders. die zij van den Spaarnwouder weg hebben ingehaald. De voorhoede is reeds tot het Klokhuis voortgerukt, maar deinst terug op het onverwacht gezicht der Hoekschen, die opnieuw een huilend krijgsgeschreeuw aanheffen. Mond en voet der Kabeljauwschen zijn voor een oogenblik als gebonden, en Simon van Adrichem ziet zich zijns ondanks teruggedreven in de nauwe straat, waar menschen en paarden worden opeengedrongen door de steeds aangroeiende en woeste menigte, die van het Spaarne oprukt, terwijl de voorhoede onbeweeglijk stand houdt, onder het uitgillen van „verraad"!

Een akelig gegil stijgt uit de schare op, en „verraad"! gilt het voort tot de achterste gelederen. Maar Simon van Adrichem drukt zijn spoor tot de helft in den buik zijns paards, dat brieschend opvliegt en menig strijder op den grond werpt; ijlings roept hij het Vleeschhouwers- en Bakkersgild tot zich en rent als een bezetene rond onder den uitroep: „veraad!...... Voort, mannen!...... De vijand wacht! houwt en kerft!...... De zege is ons: dood aan de Hoekschen!"...... De Vleeschhouwers, met hun opgestroopte mouwen, met hun lange messen aan den gordel en de hakbijl in de hand, dringen vooruit, door de Bakkers, met hun lange ijzeren haken, gevolgd, en drijven de voorhoede mede de Markt op.

Op het woord „verraad!" en het terugdeinzen van de eerste gelederen der Kabeljauwschen, begreep de Slotvoogd, dat het tijd was zich op den vijand te werpen, en hen in de eerste verwarring te verpletteren. Hij reed dan den Burgemeester ter zijde, wenkte de Hooplieden en Dekens, die met begeerige blikken zijne bewegingen gadesloegen, en riep uit: „Leve Haarlem! dood aan de Kabeljauwschen!" Nauwelijks konden de strijders dat cijnswoord verstaan hebben, of een ratelende donder rees uit de schare en de Hoekschen stormden het Zandt verder op. Claes van Adrichem (de Burgemeester) rijdt nevens den Slotvoogd voorop: de hakbijlen zijn omhoog geheven, de lansen vooruitgestoken, de zijdgeweren in de hand gevat, de kruisbogen gespannen, en de zinkroeren, met lood geladen, rusten op den linkerarm; de borst hijgt naar wraak, naar bloedige wraak, en het zwaar en galmend gekrijsch der bloeddorst overheerscht het gedruisch der wapenen en 't bevel der Dekens die niet bij machte zijn de gelederen hunner gilden gesloten te houden. Men dringt elkaar vooruit, begeerig om den eersten vijand te treffen; de aangrenzende straten werpen nog voortdurend nieuwe strijders op de Markt; terwijl moeders, vrouwen en maagden in havelooze kleeding en met losgereten haren in den omtrek zwerven, de lucht met een akelig gekerm vervullende, en den Hemel bezwerende dezen gruwel toch niet te gedoogen.

Nog slechts de breedte van de Smeedstraat scheidt de Hoekschen van de vreeselijke Vleeschhouwers, en in blinde razernij gaan zij zich op elkander storten, om te kerven en te hakken, dat het burgerbloed in stroomen den grond overplast.... Maar op dat oogenblik treedt een kleine blonde knaap, met een rood onderkleed en een doorschijnend koorkleed aan, de Smeedstraat uit en de Markt op tusschen de woedende partijen. 't Is of hij het krijgsgeschreeuw niet heeft gehoord en de hakbijlen niet ziet, die over hem heenzwaaien:— want engelzoet is zijn gelaat, vol vrome aandacht zijn geest, terwijl zijn kleine lippen zich in 't gebed bewegen en zijn rechterhand een groote zilveren bel roert. De strijders staan een oogenblik verstomd...... Nog een koorknaap verschijnt met brandend waslicht in de hand; weder een derde met het wierooksvat, en eindelijk een Priester van het Sint-Jansklooster, met alb en stool gekleed en het H. Sacrament in de handen dragende. Onwillekeurig dringen de voorste gelederen terug, de wapenen nog immer omhooghoudende, als gereed om te treffen; terwijl de Priester, onder het spreken van Davids woorden: „*Libera me de sanguinibus, Deus, Deus Salutis meae,*" (Verlos mij van de bloedschulden, God, o God mijns Heils.) midden tusschen de strijders treedt. Dan wenkt hij den ouderen koorknaap, die achter hem gaat, en deze laat den zijden hemel nedervouwen; bel en wierookvat blijven ongeroerd. De Godsman blikte ten hemel: en 't was of een lichtstraal door de grauwe nevelen brak en een glinsterende krans om het geschoren hoofd kwam vormen. In de rechterhand hield hij het aanbiddelijk Sacrament, hij stak de linker vooruit en sprak met eene stem, die als uit de wolken kwam en de Markt overklonk:

„Laat af, mannen! — broeders van Jesus Christus! laat af en plengt geen burgerbloed!...... Hoe kan de helsche vijand zóózeer u misleiden. dat gij gereed staat om elkaar te moorden en tevens uwe eigene zielen den doodsteek te geven? Zijt gij geen burgers van hetzelfde vaderland? geen bewoners dezer zelfde stad? geen broeders en magen van elkaar? En zoo gij u bloedig gewroken hebt, wat hebt gij dan gewonnen? Den vloek van die zijn overgebleven, den vloek van het nageslacht, den vloek van God! Zoo gij meent verongelijkt te zijn: o, ziet hier uw Heiland, die voor zijne vijanden heeft geleden en gestorven is; ziet hier Jesus Christus, die in uw midden woont als de Koning van vrede; die op dit oogenblik, terwijl gij gereed staat op elkander in te houwen, naar een zieke gaat om hem te troosten en te verlichten!...... Ach mijn broeders! ik bezweer het u bij den Rechter van levenden en dooden, dien ik hier in de hand draag, maar die eenmaal u allen zal komen oordeelen; legt de wapens af, keert vreedzaam naar uwe woningen terug, begeeft u tot den arbeid en vergeeft elkander, opdat ook God u vergeve!......".

En de Priester hief met beide handen het Allerheiligste omhoog en zegende de schare, die reeds begon te knielen, toen de koorknaap den zegen belde.

„Amen!" riep de burgemeester Claes van Adrichem uit, „God vergeve ons, gelijk wij onzen vijanden vergeven. De overwinning was ons: maar sparen wij het burgerbloed om Hem, die zijn bloed voor ons vergoten heeft!"

Dan boog hij het zwaard onder den arm en volgde biddend den Priester, die voortging en weder smeekte: „*Benigne fac, Domine! in bona voluntate tua Sion: ut aedificentur muri Jerusalem!......*" (handel, o Heer! volgens uwen goeden wil genadig met Sion, opdat de muren Jerusalems herbouwd worden).

Knarsetandend van spijt zag Simon van Adrichem de woede der strijders bekoelen en ook de zijnen tot vrede gestemd. Met een gelaat, als waarop de duivel zijn wezen had gegrift, wendde hij zich vloekend om en gebood het bloedig Slachtersgild hem te volgen.

Maar slechts gering was het getal dergenen, die aan zijn woord gehoor gaven: verbaasd en bevend boden de gelederen den Priester een doorgang en bleven hijgend en beschaamd staan; bijlen en knotsen waren omlaag gedaald; menig hoofd hing op de borst gebogen en menige hand sloeg eerbiedig een kruis op 't oogenblik dat Ons-Heer voorbij ging. Naarmate de Priester, vorderde, weken de strijders achteruit en sloten zich aan de lange rij van biddende, die met Claes van Adrichem begon en allengs als een golvende stroom van de Markt de Houtstraat indrong. De hoofden waren ontdekt, de handen samengesloten; Hoekschen en Kabeljauwschen wemelden door elkander, en als het zacht en liefelijk gemurmel eener vreedzame beek, smolten de biddende stemmen samen. Nu kwamen van alle zijden de vrouwen aangevlogen, knielden in opgewonden drift op de straten neer en zochten in allerijl den rozenkrans, die bevochtigd werd met menigen traan.

Ter halver wege de straat hield de Priester stand, zegende andermaal het neergeknielde volk, en trad eene nederige burgerwoning in, waar twee maagden met ontstoken fakkels de komst des Heeren verbeidden.

„Vrede zij dit huis en allen, die het bewonen!" luidde de wensch van den Godsman, toen hij den drempel overschreed;......en hij diende den kranken vader de H. Sacramenten der stervenden toe.

Maar toen de kranke vader na vele weken hersteld was, deed hij de gebeurtenis van den 1sten Februari op het paneel brengen, en plaatste het schilderstuk in den hoogen schoorsteen van de kamer, waar hij had ziek gelegen, en schreef daaronder tot eeuwige gedachtenis: „*Deus Pacificus*" de *God des Vredes*.

J. J. VAN DER HORST.

Nieuwe wegen voor den Curaçaoschen (doorvoer ?) handel.

Blijkens mededeeling van den consul van Panama te Amsterdam bedroeg volgens de laatste officieele gegevens de totale uitvoer van Panamá in 1907 1,960,664 Balbaos, waarvan de haven Bocas del Toro 1.423,084, Portobello 155,046, Panama 282,866, Colon 99,667 (de opgaven worden verstrekt in Balboas: 1 balboa is 1 doll. De invoer in Panama bedroeg in 1907: a. door de Zone van het kanaal der invoerrecht te betalen: 7,640.533; b. voor het gearuik van de stad Panama en het binnenland: 9,564,449. Als hoofdartikelen van den invoer komen in aanmerking, levensmiddelen, dranken, textiel artikelen, metaalwaren, machineriën, lucifers, parfumerieën, bijouterieën, e. a. industrieele produkten. De Isthmian Canal Commission en de Panama Rail Road Co. te zamen waren invoerders tot een bedrag van 7,640,533. Aan den invoer namen deel: o. m. de Vereenigde Staten met 5,196,964, Engeland met 2,028,112; Duitschland met 1,061,858; Frankrijk met 334,906; Spanje met 191,908 Italië met 189,711 België met 149,765; Nederland met 4348.

Aangevoerd werden uit Groot-Brittannië spiritualiën, bier, biscuits, kaarsen, touw, katoenen, goederen, wollen stoffen, linnen, leder, hoeden, metaalwaren, machines, verf, zeep, enz; uit Duitschland: rijst, suiker, wijn, gesteriliseerde melk, tabak, katoenen goederen, gemaakte kleederen, messen, metaalwaren, rails, cement, enz.; uit Nederland: rijst, kaas, gecondenseerde melk, bier, spiritualiën, sigaren, haring, ansjovis, cacao, papier, verf.

In den handel met Panama geven de Amerikaansche huizen 30—90 dagen crediet, Europeesche firma's 3 tot 6 maanden.

Het Bureau voor Handelsinlichtingen te Amsterdam, dat door publicatie van bovenstaande mededeelingen de belangstelling voor Panama wil bevorderen, teekent hierbij nog het volgende aan:

Dat het aandeel van Nederland in den invoer van Panama naar de waarde hier boven genoemd niet grooter is, valt te betreuren. Intusschen dient er op gewezen te worden, dat de statistiek het Nederlandsche aandeel kleiner dan de werkelijkheid weergeeft, hetgeen allereerst daaraan is te wijten, dat, bij gebrek aan eene directe stoomverbinding, goederen uit Nederland naar Panama worden verscheept via vreemde havens en dientengevolge als uit die havens herkomstig worden ingeklaard in Panama. Alleen dat deel, wat met de Holland–Amerika Lijn, in verbinding met de Panama Railway s.s. Lijn, wordt verzonden, zal wel geheel als Nederlandsche invoer worden aangemerkt.

Door den aanleg van het Panamakanaal, hetwelk voortdurend grooten aanvoer van materiaal vordert, getuige o. m. de aanbesteding van 4.5 mill. vaten cement onlangs door het Bureau voor Handelsinlichtingen te Amsterdam aangekondigd, verdient dit werelddeel meer en meer de aandacht. De nabuurschap onzer West–Indische Koloniën mag trouwens nog meer dan voor andere landen in Europa ons Nederlanders, een spoorslag zijn om zich bij voorbaat in gindsche kleine Republiek vasten voet op handelsgebied te verzekeren en door gepaste energie deel te nemen aan de ontwikkeling, waarop voor dit gewest in de naaste toekomst valt te rekenen. Bij de begrooting door den minister van financiën 31 Dec. l.l. ingediend, kon deze de benijdbare verklaring afleggen:

Voor inkomsten bedraagt de raming 2,439,301 doll.; mijn begrooting voor uitgaven bedroeg: 2.435,865 doll., zoodat dezelfde gedekt is, en daar de Republiek van Panama gelukkig geen oorlogsbudget heeft en ook geen binnenlandsche of buiten landsche schuld, zal spoedig een overschot bereikt worden, zoo wij ons aan de actueele begrooting houden.

In hoofdzaak worden de inkomsten gevonden in de opbrengst der invoerrechten welke 10 pCt. bedragen, behoudens enkele uitzonderingen (gedistilleerd, tabak, sigaretten, lucifers, koffie, suiker, vee, afzonderlijk geregeld). Voor bijouterieën, zilver, fijn porcelein, zijde, enz. geldt het invoerrecht van 15 pCt.

Als belangrijke uitvoerartikelen van Panama zijn te noemen: bananen, kokosnoten, sarsaparilla, steennoten, schildpad, caoutchouc, nispero, cacao, huiden, timmerhout, kalk. De uitvoer van Panama bestaat niet alleen uit producten van het land zelf maar is voor een groot deel doorvoer uit de staten van de Westkust van Zuid-Amerika, welke over Panama naar Noord-Amerika en Europa verschepen. Van de havens is Panama, de hoofdstad aan de Stille Zuidzee voor het verkeer met Europa van minder beteekenis, dan de havens aan de Caraibische zee: Colon en Bocas del Toro. Naar Colon loopen verschillende lijnen, waarvan wat Europeesche betreft zijn te noemen, die van Southampton, Liverpool, Hamburg, St. Nazaire, Barcelona, Genua. Wij vertrouwen, zegt ten slotte het Bureau, dat de Nederlandsche vaart ook haar aandeel zal opeischen en dit te eerder, waar de Kon. West Indische Maildienst te Amsterdam, gelijk bekend, voor het bananen vervoer tusschen New-York en midden-Amerika met de machtige United Fruit Co. reeds in engere zakenverbindingen is getreden. Deze Maatschappij heeft van de regeering van Panama vergunning gekregen hier een werf te bouwen, alsmede om een spoorlijn aan te leggen van Almirante tot Bananen-rivier en in verbinding te brengen met haar spoorwegen in het bananen-district Changuinola.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

H. M. de Koningin-Moeder

viert morgen haar 50ste verjaardag. De feestelijkheden hebben Maandag a. s. plaats.

Door haar wijs beleid als Regentes, door haar liefdevolle bescherming van armen en noodlijdenden is H. M. Koningin Emma zeer populair in Nederland. De Kolonie Curaçao sloot Zij echter evenmin uit van hare weldaden. De arme melaatschen ontvingen een Koninklijke Gift, waardoor de Directie van het Leprozengesticht reeds jaren achtereen in staat werd gesteld dien armen lijders herhaaldelijk een feestje te bereiden.

Dankbaar zal de verjaring van Koningin Emma door velen worden gevierd. Wij twijfelen er niet aan, of ook de geheele burgerij zal door het uitsteken der vlaggen getuigenis geven van onzen dankbaren eerbied en oprechte hoogachting.

J. H. de Reus.

Maandagmorgen eerst kwam de Minister-resident aan in de Caracasbaai, daar ZHEG, niet te Pto Cabello was waarheen het oorlogschip zich begaf om hem hierheen te brengen, maar te La Guaira.

Bij zijn vertrek uit Cacacas werd hem uitgeleide gedaan door het Corps Diplomatique.

Zoo spoedig mogelijk zal de Heer DE REUS naar Nederland vertrekken, maar wegens de quarantaine-afsluiting gaat dat niet zoo gemakkelijk. De K. W. I. M. en LA VELOCE hebben aan het Koloniaal Bestuur hare diensten aangeboden en beproeven al het mogelijke om het vertrek van den Minister–resident te bespoedigen.

H. M. „Gelderland"

is gisteravond naar La Guaira gestoomd, niet om excuses te maken, zooals door sommigen wordt beweerd, maar naar ons van bevoegde zijde verzekerd werd, om aan President Castro een juist verslag over te leggen van alles wat hier dezer dagen is geschied en door dit officieele verslag te voorkomen, dat de zaak aldaar overdreven wordt, of verkeerd voorgesteld, wat blijkens de heden ontvangen *El Constitucional* ook werkelijk is geschied.

H. M. Heemskerck.

De Curaçaosche Courant wist gister avond te berichten, dat de Commandant van H. M. *Gelderland* eveneens een telegram heeft ontvangen, dat de *Jacob van Heemskerk* zoo spoedig mogelijk wordt klaargemaakt voor een reis naar onze eilanden. Tevens werd er bij gemeld, dat de Kapitein ter Zee SNETHLAGE is aangewezen als Commandant der *Heemskerck* en dat het schip 11 Augustus zou vertrekken.

Maria Abigail.

Terwijl alle handel met Curaçao door 't Venezolaansch Gouvernement streng verboden wordt en de kooplieden van Maracaibo te vergeefs een verzoek richtten tot den President om hun waren naar Curaçao te mogen brengen, wist een reeder verlof te krijgen van Grl. CASTRO om twee schepen hierheen te zenden met suiker en hoedenstroo. Spoedig werden de kooplieden van Curaçao op de hoogte gebracht, dat het voordeel dezer schepen weder in de zakken zou vloeien van de partij en de familie van Castro. Een nieuw monopolie dus ten nadeele van den handel in Venezuela zelf. Eenstemmig werd hier op Curaçao besloten niets van deze scheepn te koopen.

Het eerste schip *Maria Abigail* kwam Woensdagmiddag in 't gezicht. Ach-

der intiemste vrienden van den scheepsbevrachter lieten hem weten, wat hier besloten was en raadden hem aan, stil terug te keeren en niet binnen te komen. Het schip kwam toch onder grooten toeloop van menschen aan de kade liggen. De Politie en een militaire wacht hield het volk op een afstand. Juist was men van plan met de stoomsloep van de *Gelderland* den schoener naar het Schottegat te sleepen, toen de Schipper den wijsten weg koos en maar liever het ruime sop weer inging. Half drie binnengevallen, was *Maria Abigail* voor vijven alweer buitengaats.

Naar ons is verzekerd, zette zij koers naar Coro om te telegrafeeren naar Pres. Castro, alsmede naar Maracaibo, opdat de tweede schoener niet te vergeefs de reis zou maken.

Officieel.

Met intrekking van de G. B., waarbij de heer P. L. B. DE HASETH benoemd is als lid van de Commissie belast met de leiding van het volksfeest ter gelegenheid van den verjaardag van H. M. de Koningin, is de Heer J. W. H. B. GRAVENHORST in zijne plaats benoemd.

***

Ter kennis van het publiek wordt hierbij gebracht, dat de Duitsche Gezant te Caracas zich op verzoek van den Minister-Resident der Nederlanden, heeft belast met de behartiging der belangen van Nederlandsche onderdanen in Venezuela.

***

De heer E. E. ECKER, gewezen leerling van de Indische vervolgklasse aan de Rijkslandbouwschool te Wageningen, is, met ingang van den 1n. der maand volgende op dien van zijn aankomst op Curaçao, tijdelijk aangesteld tot leerling–opnemer bij den topografischen dienst.

***

De Heer C. GORSIRA, drukker en uitgever van de Curaçaosche Courant, is belast met de functiën van Gouvernementsdrukker.

Phosphaat.

Weder werd een driemastschoener *Nantasket* bevracht met phosphaat van Klein Curaçao.

De Dagfred,

die dagen vreet, werd Woensdag reeds hier verwacht.

Toen het schip niet kwam, dacht men dat de Autoriteiten op Puerto Rico quarantaine zouden hebben voorgeschreven tegen Curaçao. Gelukkig is deze veronderstelling omjuist gebleken, zij werd officieel tegengesproken door onzen Consul aldaar.

Werkelijk kwam de *Dagfred* hedenmorgen voor de haven, maar, komende van Pto. Cabello, stoomde zij verder naar de Quarantainebaai, om iemand uit Pto. Cabello daarheen te brengen en zal terugkeeren om de mail in te nemen voor Maracaibo.

Stadsreiniging.

Gedurende de laatste acht dagen werden in het fiscalaat aangebracht:

144 ratten.
719 muizen.

Tot dusverre werden reeds opgeruimd:

2701 ratten.
12771 muizen.

De buitengewone schoonmaak van Willemstad loopt vandaag ten einde, Maandag begint men aan de Overzijde.

Pest.

Te La Guaira heeft zich geen geval meer voorgedaan. Ook is de ziekte nog niet doorgedrongen tot Pto. Cabello, maar breidt zij zich in Caracas uit.

In Trinidad heeft zich in het begin dezer week weer een enkel geval voorgedaan.

Boletin Comercial.

Heden verschijnt onder genoemden titel een nieuw blad, dat de telegrammen van den *Cable français* elken dag zal publiceeren, als ook welke schepen binnenkwamen, uitgegaan zijn en gereed zijn om te vertrekken.

Wij verheugen ons ten zeerste over die uitgave en wenschen de firma A. BETHENCOURT É HIJOS geluk met hare activiteit, terwijl wij haar het beste succes toe wenschen.

Buitenland.

Amerika-Venezuela.

— De correspondent te Washington van de New York-Herald meldt, dat de Amerikaansche regeering tot het besluit is gekomen, dat geen beter middel bestaat om president en regeering van Venezuela tot rede te brengen, dat een tarieven-oorlog te beginnen tegen Venezuela.

Het zal echter noodig zijn, dat de Senaat — welke de stukken en bescheiden, betrekking hebbende op de geschillen met Venezuela onder zijn berusting heeft — daartoe haar toestemming geve.

Een plan tot het houden van vlootdemonstraties schijnt noch bij Roosevelt, noch bij Root te bestaan. Wel bestaat het voornemen, verbodsbepalingen te treffen tegen den invoer in de Vereenigde Staten van Venezolaansche koffie (die 45 pct. vormt van den export dier republiek) en van asfalt uit de Bermudez-streek.

Misschien zal de Amerikaansche regeering machtiging vragen aan den Senaat, om in de quaestie van de schending der Amerikaansche brievenzakken door Venezolaansche beambten (z.g. een vergissing!) een krachtige houding aan te nemen.

't Ziet er in het land der sterren en streepen op 't oogenblik niet zoo bijzonder rooskleurig uit. Volgens de mededeelingen toch aan de bladen uit de bureau's der werkliedenorganisaties, al zijn deze mededeelingen niet zonder eenige reserve te aanvaarden, moet het aantal der werklooze industrieele arbeiders en employés in April j.l. tot 4 millioen zijn geklommen.

En het getal der werkloozen zou nog grooter zijn geweest, wanneer niet sedert het eind van 1907 de terugverhuizing naar de oude wereld ware ingezet op een wijze als in Amerika, waarheen een onafgebroken stroom van landverhuizers uit de oude wereld pleegt te vloeien, tot dusver zonder voorbeeld was. In het tijdsverloop tusschen October tot Maart '08 werd door ten minste 600.000 personen de terugtocht naar Europa aanvaard, voor het meerendeel lieden, die eerst voor langer of korter tijd naar Amerika metterwoon waren vertrokken.

Gelijktijdig verminderde het landverhuizers–verkeer uit Europa naar de Nieuwe Wereld aanmerkelijk, vergeleken bij de vroegere enorme proporties. Ofschoon in de tweede helft van April de toestanden eenigszins verbeterden, wordt het aantal werkloozen nu nog op ruim 3 millioen geschat. Volgens de informaties van het Arbeidsdepartement van den Staat New-York is daar tegenwoordig tenminste 34,2 pCt. der industrieele employé's en werklieden zonder werk, terwijl in December 1906, derhalve voor het uitbreken der crisis, slechts 12,8 pCt. zonder werk verkeerden. Robinson, de voorzitter der 300 000 leden tellende Amerikaansche Arbeidsvereeniging, schat het aantal der werkloozen op 40 pCt. en in de stad New–York alleen op 120 duizend. De berichten over de toestanden in de industrie geven een nog zwarter kijk op den gang van zaken.

De enkele gevallen eener verhoogde industrieele productie der laatste zes of acht weken worden geheel te niet gedaan door stop zetten en inkrimpen van bedrijven in andere takken. De inkomsten der spoorwegen waren over April 17 pCt. lager dan in April 1907; bij Maart van het vorig jaar vergeleken kwamen in Maart '8 100,000 landverhuizers minder

aan; in de laatste week van April werd voor 5 millioen Mark minder uitgevoerd en voor bijna 13,7 millioen minder ingevoerd dan in de laatste Aprilweek 1907.

Natuurlijk zijn er ook optimistische verschijnselen en wel met betrekking tot den landbouw, welken 't goed gaat.

Katholicisme in America.

Op het oogenblik, aldus lezen wij in „De Maasbode", zijn er (in Amerika) tal van Episcopaalsche geestelijken, — meer dan twintig — die onderwezen worden, om opgenomen te worden in de R. K. Kerk. Zeven zullen te gelijk te Philadelphia tot de Kerk overgaan, en dan waarschijnlijk naar verschillende seminaries zich begeven, om te studeeren voor het priesterschap.

Dit buitengewoon groote getal wordt waarschijnlijk veroorzaakt door de aanneming onder de Episcopaalschen van wat wordt genoemd het systeem der „open pulpit". Dat wil zeggen, het afschaffen van alle tot dusver van kracht zijnde reglementen, en het toelaten van elken geestelijke, onverschillig welke stellingen hij verkondigt, om tot het volk te preeken. Onder de nadenkende en orthodoxe geestelijken en volgelingen der Episcopaalsche secte heeft dit besluit grootelijks ontstemming gewekt, met het gevolg, dat velen hunner bedanken en vragen onderwezen te worden in het Katholiek geloof, en opgenomen in de Kerk. In verschillende gevallen volgen het grootste gedeelte hunner gemeenten het voorbeeld door hun voorgangers gegeven.

De onlangs plaats gehad hebbende viering van 't honderdjarig bestaan van 't groote diocees van Philadelphia heeft veel bijgedragen tot 't vestigen van een gunstige publieke meening over de Kerk. De wereldsche pers over 't geheele land is zeer kwistig geweest met haar lof over 't werk, dat de Kerk heeft gemaakt van de opvoeding, over alles wat Zij heeft gedaan voor den vooruitgang, de verbetering der sociale toestanden, en haar voortdurende en belangrijke hulp in het voorkomen der uitbreiding van socialistische ontevredenheid.

Een van de voornaamste schrijvers in de dagbladen vraagt de aandacht van zijn lezers voor het feit, dat New-York op het oogenblik de sterkste katholieke stad der wereld is. Er mogen, zegt hij, meer menschen wonen in Parijs, die gedoopt zijn in de Katholieke Kerk, er mogen een even groot aantal zijn in Weenen,— nòch Rome, of welke stad dan ook, heeft zulk een uitgebreide, welgestelde, beschaafde katholieke bevolking als de Amerikaansche metropolis. En hetzelfde kan van de Joden worden gezegd. New-York heeft een grootere Joodsche bevolking dan elke andere stad. Iedere vijfde persoon, die ge op straat ontmoet, is een Jood; iedere derde persoon, dien gij tegenkomt, een Katholiek. De Joodsche bevolking van New-York bedraagt meer dan 750,000; de katholieke bevolking meer dan 1,250,600; en nog steeds gaat de groei van beide gemeenschappen met buitengewone snelheid voarwaarts. Elk jaar worden aan onze bevolking meer dan een millioen zielen toegevoegd door de immigratie; daarvan zijn een vierde gedeelte Joden, en bijna drie vierden Katholieken.

— William H. Taft, een der meest geziene staatslieden der Vereenigde Staten en de meest in aanmerking komende candidaat voor het presidentschap, heeft, als gouverneur der Philippijnen, de geestelijkheid en de Katholieke missionarissen aan het werk gezien. Hij heeft de onderhandelingen tusschen Rome en Washington geleid, beoogende te komen tot eene regeling van den toestand der katholieke geestelijkheid in de nieuwe Amerikaansche kolonie,— eene regeling, die thans tot genoegdoening van beide partijen in werking getreden is. Toen hij aan het congres verslag uitbracht van zijne zending in de Philippijnen, zeide hij o. m. het volgende.

„Een der grootste rampen, die de Philippijnen hebben getroffen, is de verwoesting der Katholieke kerken geweest. De Katholieke Kork heeft daar den vrede en de goede orde gehandhaafd. Het is van groot belang voor de regeering, dat de Kerk worde ondersteund. Ik beschouw den toestand alleen uit burgelijk oogpunt. De Katholieke Kerk is de grootste Christelijke macht ter wereld. Ik behoor niet tot deze Kerk, maar wie haar, te midden der bevolking van dit land, aan het werk heeft gezien, moet het ontzaglijke goed dat zij doet, erkennen."

Laatste Berichten.

El Constitucional.

Zooeven vernemen wij, dat in bovenstaand Blad, waarvan één exemplaar hedenmorgen alhier is aangekomen, bericht wordt, dat aan alle Nederlansche Consuls in Venezuela het *exequa* is ontnomen en de diplomatieke betrekkingen met Nederland zijn afgebroken, totdat voldoening is gegeven voor alles, wat hier dezer dagen geschiedde.

Advertentien.

S. S. „CHRISTIANSTED".

Vaarplan voor Juni-September 1908.

VERTREK VAN		Jun	Juli	Aug
Curaçao	Maandag, v. m.	22	20	17
Bonaire	„ n. m.	22	20	17
Curaçao	Dinsdag, n. m...	23	21	18
Aruba	Woensdag, n. m.	24	22	19
Curaçao	Dond. vm. of nm	25	23	20
Bonaire	„ n. m. of	25	23	20
	Vrijdag v. m.....	26	24	21
St. Thomas	Maandag	29	27	24
St. Martin	Dinsdag, v. m....	30	28	25
Saba	„ middag	30	28	25
St. Eustatius	Woensdag, v. m.	Juli 1	29	26
St. Kitts	Donderdag v. m.	2	30	27
St. Eustatius	„ n. m.	2	30	27
Saba	Vrijdag, v. m....	3	31	28
St. Martin	„ middag	3	31	28
St. Bart	(facultatief) ...		Aug	
St. Thomas	Zaterdag, v. m...	4	1	29
Bonaire	(facultatief)...			
Curaçao	Dinsdag, n. m....	7	4	Sept. 1
Aruba	Woensdag, n. m.	8	5	2
Curaçao	Dond. vm. of nm	9	6	3
Bonaire	Vrijd. vm. of nm.	10	7	4
AANKOMST TE				
	Vrijdag, n.m. of	10	7	4
Curaçao	Zaterdag, v. m.	11	8	5

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN.

COCKTAILS TEURAPETICOS.

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de higado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con mucha más facilidad que las otras, debido á la presencia en el aceite de bacalao de ciertos compuestos derivados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago — y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de ninguna otra grasa.

Las grasas que el aceite de hígado de bacalao contiene, aparte de su poderosa facultad de nutrir, no poseen ningun valor terapéutico— y los otros elementos naturales que son parte de su composición orgánica, existen en cantidades tan infinitamente pequeñas, que es imposible que ninguno de ellos pueda ejercer en el sistema cualquier efecto terapéutico.

Es evidente pues — que el aceite de bacalao es un alimento y no una medicina y que todas sus virtudes alimenticias están en las grasas que entran en su composición — y por consiguiente todas las preparaciones que pretenden estar hechas de los principios activos del aceite y que se ofrecen como sus sustitutos, son productos fraudulentos de la especulacion mercantil y del charlatanismo. Dichos preparados no contienen ninguna de las propiedades nutritivas y reconstituyentes del aceite de hígado de bacalao, porque carecen de la grasa, que en la parte del aceite que nutre y alimenta — su composición tiene mucha semejanza con la de los COCKTAILS — y su uso puede en ocasiones causar perjuicios considerables á los enfermos por la gran cantidad de alcohol que invariablemente contienen — y otras substancias narcóticas, como el sulfato de estricnina.

Esas preparaciones, que se dicen contener los principios activos del aceite de hígado de bacalao, son especialmenente peligrosas para las criaturas, para los niños para las jóvenes y señoras, quienes por su naturaleza delicada y temperamento especial no pueden resistir sin grandes quebrantos para su salud los efectos deleterios del alcohol, de la estricnina y otras substancias enérgicas.

El aceite de Hígado de Bacalao es insustituible como alimento — como un reconstituyente poderoso de la sangre, de los tejidos, de los nervios y de los huesos — y el modo más racional de administrarlo, segun lo ha probado la experiencia de más de 30 años y segun la opinion universal de los médicos, es la EMULSION DE SCOTT, que está compuesta del aceite más puro y de otros ingredientes que aumentan considerablemen-

Drukker:
ALFREDO F. SINTIAGO